

Mikä ihmeen GDPR?

Nimi GDPR tulee sanoista General Data Protection Regulation ja tarkoittaa EU:n uutta tietosuoja-asetusta, jonka tavoitteena on lisätä henkilötietojen käsittelyn avoimutta ja läpinäkyvyyttä. Sillä halutaan vahvistaa rekisteröityjen oikeuksia valvoa henkilötietojensa käsittelyä.

Kansallinen lainsäädäntö ("Tietosuojalaki" ja muu erityislainsäädäntö) täydentää vielä EU-tasoista sääntelyä silloin, kun asetus antaa oikeuden ja mahdollisuuden täydentävään sääntelyyn.

Rekistereihin kuuluvilla on asetuksen nojalla oikeus saada tietää, mitä tietoja hänestä yrityksillä on, sekä oikeus saada muuttaa niitä. Rekisteriin kuuluvien täytyy saada myös hyväksyä luovutetaanko tietoja eteenpäin ja missä tarkoituksessa. GDPR haluaa edistää digiajan mahdollistamien palvelujen, kuten esimerkiksi erilaiset online- ja pilvipalvelut, hyödyntämisen ilman tietoturvan vaarantumista. Merkittävää on myös huomata, että uusi tietosuoja-asetus koskee myös niitä EU-alueen ulkopuolisia yrityksiä, joiden rekistereissä on EU-kansalaisia.

Yrittäjän näkökulmasta GDPR tarkoittaa henkilötietorekisterien laajamittaista hallintaa, niihin liittyvän dokumentaation sekä tietoturvan lisääntynyttä tarvetta.

Pieni GDPR-sanasto:

HENKILÖTIETO

Tällä tarkoitetaan kaikkea tunnistettavissa olevaa luonnollista henkilöä koskevaa tietoa, kuten esimerkiksi nimi, puhelinnumero tai sähköpostiosoite, verkkotunnistieto, viittaus julkisuuden henkilöön Wikipediassa tai muualla netissä – henkilötiedon käsite on siis varsin laaja, ja kattaa muutakin, kuin yhteystiedot ja henkilötunnuksen.

HENKILÖTIETOJEN KÄSITTELY

Käytännössä henkilötietojen käsittely perustuu useimmiten johonkin näistä kolmesta perusteesta. Aina ei siis tarvita henkilön suostumusta:

1. Oikeutettu etu:

Organisaatioilla katsotaan olevan erilaisia oikeutettuja etuja, joiden perusteella ne voivat kerätä ja käsitellä henkilötietoja. Oikeutetut edut liittyvät sellaisiin toimintoihin kuten esimerkiksi suoramarkkinointi, asiakaspalvelu, tai tuote- ja palvelukehitys.

2. Sopimus:

Henkilötietoja saa käsitellä siinä tilanteessa, että rekisteröity on jonkin sopimuksen toisena osapuolena, tai kun rekisteröidyn pyynnöstä, sopimusta laadittaessa, on suoritettava henkilötietoihin liittyviä toimenpiteitä.

3. Suostumus:

Tapa, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojen käsittelyn.

Julkisen tehtävän suorittaminen tai lakisääteinen velvoite voi olla myös käsittelyperuste esimerkiksi yrityksen täyttäessä rahanpesulainsäädännön velvoitteita.

KÄSITTELIJÄ

Taho, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun (esimerkiksi yrityksen ulkoistettu palkanlaskija)

OSOITUSVELVOLLISUUS

Henkilötietoja käsittelevillä rekisterinpitäjillä on velvollisuus osoittaa konkreettisesti dokumentein, että organisaatio toimii tietojen käsittelyssä asetuksen edellyttämällä tavalla.

REKISTERINPITÄJÄ

Taho, joka määrittelee, miksi ja miten henkilötietoja käsitellään, ja miksi rekisteri on syntynyt. Rekisterinpitäjä on vastuussa henkilötietojen käsittelystä.

REKISTERÖITY

Luonnollinen henkilö, jota yllä mainittu henkilötieto koskee.

TIETOSUOJAVASTAAVA

Organisaatioon (tietyissä tapauksissa) nimettävä henkilö, jonka toimenkuvaan kuuluu asetuksen määrittämien tietoturva-asioiden huomioiminen organisaation toiminnassa. Tietosuojavastaava toimii myös yhteyshenkilönä silloin, kun rekisteröity haluaa tarkastella, muuttaa tai poistaa henkilötietojaan rekisteristä.